

Sygn. akt V U 579/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant st. sekr. sądowy Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2018 r. w Kaliszu

odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 7 maja 2018 r. Nr (...)

w sprawie J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o rekompensatę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 7 maja 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. M. prawo do obliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach poczynając od dnia 1 stycznia 2018 r.

UZASADNIENIE

W dniu 29.01.2018 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o emeryturę z uwzględnieniem rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. M..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 07.05.2018r. w sprawie (...) przyznając odwołującemu emeryturę od dnia 01.01.2018 r., odmówił J. M. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji, w dniu 06.06.2018 r. J. M. wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca na stanowisku mistrza kotłowni, kierownika kotłowni, głównego mechanika w okresie od 02.10.1978 r. do 31.12.1987 r. i od 19.06.1989 r. do 30.06.1995 r. w Przedsiębiorstwie (...) w O. r., na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do rekompensaty do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie spełnił warunków do przyznania rekompensaty, gdyż nie wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach pracy na kolei od 15.09.1972 r. do 24.04.1974 r., od 25.04.1974 r. do 12.04.1976 r. i od 05.05.1976 r. do 30.08.1978 r. wynoszący 5 lat, 11 miesięcy i 25 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu jako okresu pracy w szczególnych warunkach dla celów rekompensaty w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, okresu wykonywania pracy jako majster kotłowni, kierownik kotłowni, główny mechanik od 02.10.1978 r. do 31.12.1987 r. i od 19.06.1989 r. do 30.06.1995 r. w Przedsiębiorstwie (...) w O.. Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Od dnia 01.01.2018 r. odwołującemu przyznano emeryturę w myśl art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych dla celów prawa do rekompensaty w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, na stanowisku majstra kotłowni, kierownika kotłowni, głównego mechanika.

Odwołujący w okresie od 01.10.1978 r. do 31.12.1993 r. i od 01.01.1994 r. do 30.06.1997 r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) w O.. Ze świadectwa pracy z dnia 31.12.1993 r. wynika, iż odwołujący w okresie zatrudnienia od 01.10.1978 r. do 31.12.1993 r. pracował na stanowisku mistrz, starszy mistrz, kierownik kotłowni, główny mechanik. Ze świadectwa pracy z dnia 30.06.1997 r. co do okresu zatrudnienia od 01.01.1994 r. do 30.06.1997 r. wynika stanowisko główny mechanik. Odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wskazano okres zatrudnienia od 02.10.1978 r. do 30.06.1997 r., stanowisko mistrz kotłowni od 02.10.1978 r. do 30.06.1983 r. – Dział III ust 1 punkt 1 wykaz II, kierownik kotłowni od 01.07.1983 r. do 31.12.1986 r. i od 01.01.1987 r. do 31.12.1987 r. – Dział V ust 1 punkt 1c wykaz II, główny mechanik od 19.06.1989 r. do 30.06.1995 r. – Dział XIV ust 24 punkt 25. Wszystkie wskazane przepisy dotyczyły Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. Pracodawca sporządził także co do odwołującego oświadczenia o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach na okresy: od 02.10.1978 r. do 30.06.1983 r., z dnia 26.06.1983 r. – mistrz kotłowni – Dział III ust 1 punkt 1 wykaz II, od dnia 01.07.1983 r. do 31.12.1985 r. z dnia 26.06.1986 r. – kierownik kotłowni – dział V ust 1 punkt 1c wykaz II, za okres od 01.01.1986 r. do 31.12.1986 r. z dnia 31.01.1987 r. – kierownik kotłowni – dział V ust 1 punkt 1c wykaz II, za okres od 01.01.1987 r. do 31.12.1987 r., kierownik kotłowni, dział XIV ust 24 punkt 7, za okres od 19.06.1989 r. do 31.12.1993 r. wydane dnia 14.12.1993 r., główny mechanik – dział 2 ust 24 punkt 25, za okres od 01.01.1994 r. do 31.12.1994 r. wydane z dnia 02.01.1995 r. główny mechanik dział 2 ust 24 punkt 25 – wskazane pozycje dotyczą zarządzenia wewnętrznego dyrektora zakładu z dnia 20.03.1986 r. nr 6/86.

Akta osobowe odwołującego są nieosiągalne, mimo, iż powinny być w archiwum, nie ma ich.

Przedsiębiorstwo (...) zajmowało się wykonywaniem elementów betonowych dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego, przemysłowego, dróg. Zatrudniało około 1000 osób. Miało samodzielny obiekt- kotłownię. W kotłowni były 3 kotły parowe i jeden wodny. Kocioł wodny służył do wytwarzania gorącej wody dla celów ogrzania obiektów. Kotły parowe służyły do wytwarzania pracy dla celów technologicznych i produkcyjnych. Kotły zasilane były miałem – około 30 ton na dobę. W kotłowni zatrudnionych było około 20-30 osób. Byli to palacze, osoby zajmujące się odzuzlaniem, osoby zajmujące się obsługą sprężarek, osoby pracujące na stacji pomp i stacji uzdatniania wody. Praca odbywała się w systemie 3- zmianowym, w wysokiej temperaturze, wilgoci, zapyleniu i hałasie. Odwołujący jako mistrz, kierownik kotłowni wykonywał pracę nadzorując pracę osób zatrudnionych w kotłowni w tych samych warunkach, w których wykonywali ją inni pracownicy kotłowni. Będąc zatrudniony jako główny mechanik odwołujący wykonywał m.in. pracę jak kierownik kotłowni wobec nieobsadzenia stanowiska kierownika kotłowni.

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez mężczyznę przed ukończeniem podstawowego wieku emerytalnego przewidują przepisy ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2015 r. poz. 965) W myśl tych przepisów emerytura pomostowa przysługuje pracownikowi, który spełnił następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31.12.1948 r.,

2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
4. wykazuje okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn,
5. przed dniem 01.01.1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
6. po dniu 31.12.2008 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy,
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Zgodnie z art. 49 cyt ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje także osobie, która:

1. po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy,
2. spełnia warunki określone w art. pkt 1-5 i 7 oraz art. 5-12 ustawy,
3. po dniu wejścia w życie ustawy miał wymagany w przepisach okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy.

Dla celów ustalenia uprawnień do emerytury pomostowej za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach związanych z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym im pracę na dotychczasowym stanowisku – prace wymienione w załączniku nr. 1 oraz prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej związanego z procesem starzenia się – wykaz nr. 2

Warunkiem nabycia prawa do emerytury pomostowej dla mężczyzny jest ukończenie 60 roku życia.

Aby wykonywaną pracę, ocenianą w myśl przepisów dotychczasowych można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz rodzaj pracy wymieniony w wykazach prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stanowiących załączniki nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

W Wykazie A Dział XIV poz. 24 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mieści się praca przy kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na wydziałach i oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace w wymienione w wykazie. W dziale II wskazano prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych.

W Dziale XIV w punkcie 1 wskazano nie zautomatyzowane prace palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego

Zgodnie z art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Rekompensata przysługuje w formie dodatku do kapitału początkowego.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy odwołujący wykazuje 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Odwołującemu jako okresy pracy w szczególnych warunkach, poza okresem uznanym, uwzględnić należy okres pracy w szczególnych warunkach jako mistrz kotłowni, kierownik kotłowni czyli okres od 02.10.1978 r. do 30.06.1983 r., od 01.07.1983 r. do 31.12.1987 r. Prace te zakwalifikować należy jako prace przy kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno- techniczny na oddziałach i wydziałach, na których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Odwołujący wykazuje 15 lat pracy w szczególnych warunkach co uprawnia go do doliczenia do kapitału początkowego rekompensaty przewidzianej w ustawie o emeryturach pomostowych od daty przyznania emerytury.

Co do okresu pracy jako główny mechanik, odwołujący w tym okresie wykonywał obowiązki kierownika kotłowni lecz nie była to praca w pełnym wymiarze czasu pracy, skoro jako główny mechanik miał także obowiązki na innych wydziałach

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego Sąd orzekł o uwzględnieniu odwołania i przyznaniu odwołującemu prawa do uwzględnienia przy obliczeniu kapitału początkowego dla celów obliczenia emerytury, rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 01.01.2018 r.

SSO Marzena Głuchowska